

Міністерство України у справах науки та технологій
Український інститут науково-технічної
та економічної інформації

На правах рукопису

НАКОНЕЧНИЙ Володимир Леонтійович

**УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ
ВИРОБНИЧОЮ СФЕРОЮ РЕГІОНУ**

Спеціальність: 08.03.03 - Інформаційні системи в економіці

АВТОРЕФЕРАТ

дисертації на здобуття вченого ступеня
кандидата економічних наук

330.4
330:004

ЛННБ України ім.В.Стефаника

00760664 (Т)

Дисертація є рукописом.

Робота виконана у Донецькій державній академії управління.

Наукові керівники -

доктор технічних наук Рубан В.Я.,
кандидат економічних наук Клейнер Я.С.

Офіційні опоненти:

доктор економічних наук Амітан В.Н.,
кандидат економічних наук Хурманець Г.Г.

Провідна організація - Інститут економіко-правових досліджень НАН України

Захист відбудеться "28" січня 1997 р.
о 14 год. на засіданні спеціалізованої ради К 01.63.01 в Українському інституті науково-технічної та економічної інформації (УкрІНТЕІ) за адресою: 252171, Київ, вул. Горького, 180.

З дисертацією можна ознайомитися у бібліотеці УкрІНТЕІ.

Автореферат розіслано "26" грудня 1996 р.

Вчений секретар
спеціалізованої ради
кандидат технічних наук

В.І.Воронков

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Актуальність дослідження. Виробнича сфера є у регіоні тим базисом, який визначає весь його соціально-економічний розвиток. Галузева система управління господарством, що існувала на протязі десятиліть, обумовила перевагу галузевих інтересів над регіональними. У процесі розвитку господарства повністю ігнорувалися інтереси регіону, що призвело до появи на території колишнього Радянського Союзу регіонів, що були перенасичені важкою промисловістю, мали нерозвинену соціальну інфраструктуру. На сучасному етапі розвитку України з метою розширення можливостей раціонального використання місцевих ресурсів та ефективного господарювання в умовах обласних територій нагальною необхідністю є розробка та впровадження концепції гармонійного поєднання регіонального та галузевого принципів управління.

Система інформаційного забезпечення регіонального управління, що склалася, має значні недоліки, що негативно впливають на дію його підрозділів по виконанню головної функції органів регіонального управління - забезпечення збалансованого соціально-економічного розвитку території. Серед них виділяються наступні: інформація, якою користуються структури, що розглядаються, не має систематичного та системного характеру, не дає всебічного уявлення про об'єкт управління, оскільки останній недостатньо визначений у відповідності з метою діяльності органів регіонального управління та існуючими засобами впливу; потоки, обсяг та зміст інформації у вказаній управлінській системі мають низький рівень узгодженості між собою у межах окремих її підрозділів; відсутня належна методична база для роботи місцевих органів виконавчої влади, яка дозволяла б описувати об'єкт регіонального управління у його цілісності та складових, давати оцінку та провадити аналіз його стану і розвитку. До цього слід додати тенденцію перебудови систем регіонального управління на базі засобів електронно-обчислювальної та комунікаційної техніки, що чітко визначилася останнім часом, та розвитку інформаційного ринку.

Все це свідчить на користь високої актуальності завдань розвитку наукових досліджень та визначення відповідних практичних рекомендацій щодо удосконалення управління виробничою сферою регіонів, його інформаційного забезпечення, і, у першу чергу, у таких великих індустріально розвинених регіонах, як Донецький, що являє собою до того ж і складний вузол проблем, вирішення яких має постійно бути в центрі уваги органів регіонального управління, що може бути досягнене лише шляхом використання сучасних інформаційних технологій.

ЛНБ ім. В. Стефанишина
АН України

Практика формування окремих елементів регіональних систем управління на базі сучасної комп'ютерної та телекомунікаційної техніки нашоухується на значні перешкоди, пов'язані як з загальною теоретичною складністю задач, що розв'язуються, так і з недостатньою проробкою структур, ланок, форм, механізмів управління на місцях.

Значний вклад у розробку теорії та методології регіонального управління внесли М. Долишній, А. Ємел'янов, М. Єрмошенко, І. Лукінов, М. Чумаченко. Дослідження різних аспектів автоматизації управління, особливо у регіональному розрізі та формуванні інформаційної інфраструктури, здійснювали В. Глушков, В. Михалевич, О. Морозов, В. Амітан, М. Матвеев, В. Рубан, В. Дорофійенко та ін. Проте ще багато теоретичних та методичних питань управління виробничою сферою регіону є у сучасних умовах не вирішеними.

Таким чином, актуальність питань вдосконалення управління виробничою сферою регіону, його інформаційного забезпечення, а також їх недостатня розробленість як у теоретичному, так і у методичному аспектах, особливо в умовах посилення територіального управління обумовили мету, завдання та зміст дисертації.

Мета дослідження і основні завдання. Мета дисертації полягає у розробці інструментально-методичного забезпечення інформаційних процесів управління виробничою сферою регіону у ринкових умовах на основі створення інформаційно-аналітичних систем, що охоплюють основні рівні управління у регіоні. Мета, що поставлена, визначила необхідність вирішення таких питань:

1. Теоретико-методологічного характеру:

а) дослідити суть та закономірності розвитку управління виробничою сферою регіону у відповідності з новими умовами господарювання;

б) на основі узагальнення та аналізу практичного досвіду управління виробничою сферою регіону визначити напрямки вдосконалення його інформаційного забезпечення;

в) дослідити можливі підходи до проблеми автоматизації процесів управління виробничою сферою регіону;

г) проаналізувати процеси підготовки та прийняття рішення щодо питань функціонування та розвитку виробничої сфери.

2. Методичного характеру:

а) науково обґрунтувати та розробити систему сучасних інформаційних технологій з питань управління виробничою сферою;

б) розробити конкретні управлінські процедури прийняття складних рішень щодо управління виробничою сферою регіону на основі сучасних інформаційних технологій.

3. Практичного характеру:

а) апробувати розроблені методичні підходи, висновки і інформаційний інструментарій у процесі вирішення практичних задач управління виробничою сферою регіону;

б) провести впровадження розроблених інформаційно-аналітичних систем на різних рівнях управління виробничою сферою у регіоні;

в) зформулювати пропозиції щодо шляхів розвитку розроблених інформаційно-комп'ютерних технологій.

Предмет та об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження з'явилися інформаційні процеси, що відбуваються у регіональних органах управління виробничою сферою, та їх взаємозв'язки.

Предмет дослідження склали теоретичні та методичні основи інформаційного забезпечення управління регіональним виробничим комплексом.

Методологія і методика дослідження. Методологічною основою роботи з'явилися праці вчених-економістів і системотехніків України та закордонних країн, законодавчі акти, методичні положення та інструктивні матеріали щодо питань автоматизації управління, діяльності органів регіонального управління, спеціальна наукова література.

Дисертаційне дослідження базується на діалектичному методі пізнання та принципах системного підходу. У процесі дослідження використовувались методи аналізу та синтезу, індукції та дедукції, порівняння.

Наукова новизна дисертаційної роботи міститься у обґрунтуванні концепції інструментально-методичного удосконалення інформаційних процесів регіонального управління виробничою сферою у ринкових умовах на основі розробки інформаційно-аналітичних систем, що обіймають основні елементи структур управління у регіоні.

Новими науковими результатами, одержаними особисто автором, є наступні:

обґрунтування, розробка та реалізація інформаційно-методичного підходу до інформаційних процесів управління виробничою сферою регіону, що базується на формуванні інформаційної системи управління у взаємозв'язку з елементами регіональних структур управління та будується на терені використання сучасних інформаційних технологій;

визначення основних принципів формування, складу та структури регіональних інформаційно-аналітичних систем управління виробничою сферою з урахуванням особливостей і взаємозв'язків елементів регіонального управління;

розробка інформаційно-комп'ютерної технології підтримки управління виробничою сферою регіону, що ґрунтується на системі баз даних, сукупності автоматизованих робочих місць керівників і спеціалістів і сучасних засобів зв'язку;

розробка складу, структури методичних та інструктивних документів, які забезпечують процеси підготовки та прийняття складних рішень, що базується на терені сучасних інформаційно-комп'ютерних технологій.

Практична цінність. Застосування розробок, що пропонуються, відкривають шляхи створення регіональних систем управління виробничою сферою, адекватних сучасним вимогам, що у свою чергу веде до якісного удосконалення всієї системи підготовки і прийняття рішень, особливо в умовах Донецького регіону.

Реалізація роботи. Висновки та рекомендації, що містяться у роботі, використані у процесі створення у 1992 - 1996 рр. систем інформаційної підтримки органів державної влади і управління Донецької області у Донецькій обласній державній адміністрації, міських Дебальцівському, Торезському, Шахтарському, Харцизькому, Артемівському виконавчих комітетах народних депутатів, Костянтинівській, Ясинівській, Мар'їнській, Артемівській, Амвросіївській районних адміністраціях.

Апробація роботи. Основні теоретичні та практичні положення дисертації доповідалися на міжобласній науково-практичній конференції "Інформатизація регіону у нових соціально-економічних умовах" (м. Донецьк, 1993 р.), на міжнародному симпозіумі "Наука та технології в умовах реформування економіки: проблеми комерціалізації, підприємництва і інноваційного менеджменту" (м. Київ, 1996 р.).

Публікації. За темою виконаного дослідження надруковано 6 робіт загальним обсягом два др. арк.

Структура та обсяг роботи. Дисертаційна робота складається з вступу, трьох розділів та заключення, що викладені на 169 сторінках машинописного тексту, включає 6 рисунків, 7 таблиць, також перелік використаної літератури з 86 найменувань та трьох додатків.

ЗМІСТ РОБОТИ

Соціально-економічна ситуація в Україні обумовила особливості часу етапу у розвитку економіки та виробничої сфери зокрема. Найважливішими з них є такі:

розпад економічних зв'язків поміж регіонами, галузями, організаціями та іншими структурами, крах єдиного народногосподарського комплексу;

роздержавлення суб'єктів господарської діяльності, виникнення і розвиток нетрадиційних форм власності;

структурні зміни у економіці у напрямі зменшення питомої ваги важкої і у першу чергу добувної промисловості;

глобальний характер інформатизації суспільства;

посилення регіональної спрямованості управління.

Аналіз елементів механізму регіонального управління дозволяє зробити висновок про те, що склалася визначена система управління, яка вирішує багатоаспектні задачі соціально-економічного розвитку регіону. Але інформаційне забезпечення рішення регіональних проблем, що існує, має цілу низку істотних недоліків, котрі у значній мірі знижують ефективність управління. Ці недоліки втілюються у наступному:

існуюча система інформаційного забезпечення лише фіксує ті соціально-економічні процеси, що відбулися та ті, що тривають, але пропонують вельми обмежені можливості для обґрунтування управлінських діянь, включаючи розробку програм та прогнозів розвитку як економіки у цілому, так і її окремих сфер та галузей;

існуюча система інформаційного забезпечення не може використовуватися з метою управління принципово новими процесами, що є характерними для економіки перехідного періоду.

Засобом розв'язання протиріч проміж інформаційними потребами органів управління економікою та можливостями діючої системи, їх інформаційного підтримки є створення принципово нової системи інформаційно-аналітичного обґрунтування та супроводження управлінських рішень та забезпечення зкоординованої роботи місцевих органів державної влади на терені створення автоматизованих інформаційних систем (АІС), що використовують сучасні інформаційно-управлінські технології.

Аналіз існуючих АІС, процесів їх розробки дозволяє виявити наступні основні причини, що стримують зростання ефективності АІС:

велика тривалість проектування та значна складність внесення змін у реалізовані системи, з одного боку, та високі темпи технічного прогресу

су, з іншого, роблять системи морально застарілими на час їх вводу до експлуатації;

необхідність спеціальної підготовки користувачів до взаємодії з системою, особливо у тих сферах, де застосування обчислювальної техніки є справою новою та незвичною;

необхідність безперервного вдосконалення як саме інформаційних систем, так і механізму управління ними;

недоліки, що закладені у процесі розробки АІС (зведення проектування АІС до вибору комплексу технічних засобів, визначеної системи управління базою даних незважаючи на існуючу природу інформаційних потреб користувача та забезпечення необхідної гнучкості АІС; у центрі уваги опиняється лише один компонент АІС - база даних і при цьому лише технічний бік її створення та ведення; поза завдань проектування АІС залишаються система як ціле, її взаємодія із середовищем, і передусім людський, користувацький аспект цього середовища).

Виходячи з аналізу особливостей сучасного етапу розвитку економіки країни та виявлених недоліків інформаційного забезпечення регіонального управління виробничою сферою у дисертаційній роботі була розроблена Концепція інструментально-методичного удосконалення процесів регіонального управління виробничою сферою в умовах демократизації та формування ринкових відносин, що міститься у обґрунтуванні напрямів розвитку та формування регіональної інформаційної інфраструктури, дослідженні та визначенні шляхів та форм удосконалення управління виробничою сферою регіону на терені формування інформаційно-аналітичних систем.

Дана Концепція містить у собі наступні розділи:

сучасний стан та тенденції розвитку виробничої сфери регіону;

цілі удосконалення управління виробничою сферою у регіоні;

особливості організації та основні напрями удосконалення управління виробничою сферою у регіоні;

механізм реалізації Концепції, що міститься у розробці інформаційно-методичного підходу до формування та забезпечення функціонування інформаційно-аналітичних систем у регіоні.

Новизна запропонованого підходу відбивається у органічному поєднанні наступних основних його складових:

визначення основних напрямів впливу інформаційно-аналітичних систем у регіоні;

уніфікація механізму збору, накопичення, зберігання, обробки та передачі інформації на різних рівнях управління виробничою сферою у регіоні;

застосування сучасних методів підготовки та прийняття складних рішень;

обґрунтування системи баз даних, сукупності автоматизованих робочих місць керівників та спеціалістів і сучасних засобів зв'язку для вирішення задач управління виробничою сферою регіону.

Сучасний стан та тенденції розвитку виробничої сфери регіону визначається конкретними історичними умовами суспільного відтворення, найважливішими з яких є становлення незалежної держави, перехід до нової системи виробничих відносин, глибока економічна криза. Саме на урахуванні виявлених особливостей та закономірностей сучасного етапу розвитку економіки і повинне базуватися удосконалення механізму управління як у цілому, так і за окремими напрямками.

Ефективна реалізація запропонованого Концепцією підходу неможлива без здійснення визначених організаційно-методичних заходів. У цьому зв'язку автором розроблені склад та структура інформаційно-аналітичної системи, що забезпечує взаємозв'язок та взаємодію на рівні регіону конкретних органів управління виробничою сферою, їх керівників та спеціалістів та відповідних об'єктів управління. Інформаційно-аналітичні системи об'єднують управляючу систему (суб'єкт управління) та інформаційну систему (сукупність методів та засобів задоволення інформаційної потреби у процесі прийняття рішення шляхом своєчасної та систематичної видачі інформації визначеного типу, одержаної у результаті її обробки) і призначені для підготовки і прийняття дійових оперативних та стратегічних рішень щодо забезпечення ефективного функціонування та розвитку виробничої сфери регіону на терені здійснення безперервного інформаційного моніторингу.

Розробці інформаційно-аналітичних систем передувало дослідження та формулювання основних принципів їх формування та функціонування, якими визначено наступні:

об'єднання у регіональній інформаційно-аналітичній системі трьох рівнів управління;

сполучення елементів інформаційно-аналітичної системи з діючими організаційними формами та структурами управління при їх частковій зміні та доповненні;

орієнтація функціонування елементів інформаційно-аналітичної системи на досягнення цілей регіонального управління в умовах обмежень на ресурси;

об'єднання у єдиний організаційно-технологічний процес всіх етапів проходження управлінського рішення;

спроможність елементів інформаційно-аналітичної системи до виконання повного циклу управлінських діянь;

необхідність розробки у повному обсягу нормативно-методичної документації, що регламентує склад та послідовність здійснення управлінських процедур у рамках інформаційно-аналітичних систем;

вимога однократності введення інформації у систему;

регламентація доступу до елементів інформаційно-аналітичної системи;

забезпечення єдиного організаційного та методичного керування щодо розробки інформаційно-аналітичної системи;

сумісність програмного забезпечення, технічних засобів та нормативної бази інформаційно-аналітичної системи;

використання існуючих телекомунікацій;

відкритість інформаційно-аналітичної системи.

У дисертаційній роботі обґрунтовується, що розробка системи інформаційного забезпечення органу управління у цілому (схема інформаційного забезпечення управління виробничою сферою регіону представлена на рис. 1.), так за окремими напрямками повинна включати вирішення наступних питань:

визначення переліку питань, які включаються у систему інформаційного забезпечення органу управління, що розглядається, і тим самим функціонального наповнення автоматизованих робочих місць (АРМ);

визначення складу баз даних системи інформаційної підтримки органу управління, що розглядається, та механізму їх актуалізації;

визначення структури локальної обчислювальної мережі органу управління, що розглядається;

визначення способу телекомунікаційного обміну інформацією.

Як основні технологічні вимоги до АРМів (сукупності методичних, мовних, технічних та програмних засобів, що дозволяють організувати роботу кінцевого користувача у деякій предметній області) визначені наступні:

врахування ступеня обізнаності спеціалістів щодо роботи з обчислювальною технікою, орієнтація на користувача-непрограміста;

функціональність (вирішення задач у змістових категоріях та представлення інформації у складі, формі, обсягах, що є звичними для особи, яка приймає рішення);

інтерактивність (можливість роботи у режимі діалогу) при наявності багаторівневих меню та процедур, що контролюються користувачем;

урахування можливостей засобів обчислювальної техніки, що є у наявності у користувача.

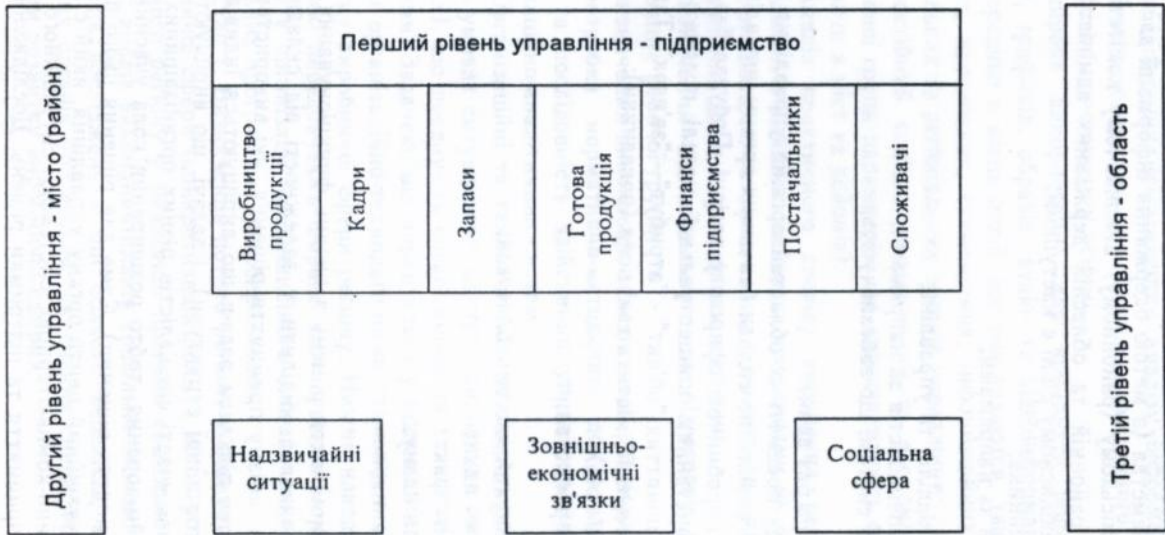

Рис. 1. Схема інформаційного забезпечення управління виробничою сферою регіону

У результаті аналізу процесів управління виробничою сферою у регіоні визначено склад автоматизованих робочих місць керівників та спеціалістів на рівні підприємства (з метою одержання інформації для місцевих органів влади), у міському (районному) виконавчому комітеті Ради народних депутатів, у районній та обласній державних адміністраціях. Так, перелік АРМів на обласному рівні є наступним:

- АРМ першого керівника;
- АРМи заступників за напрямами;
- АРМ секретаря;
- АРМи керівників відділів та управлінь;
- АРМи провідних спеціалістів за напрямами;
- АРМи спеціалістів систем, що забезпечують;
- АРМ диспетчера;
- АРМ адміністратора баз даних.

На терені розгляду предметних областей органів управління виробничою сферою у регіоні визначено склади баз даних органу управління на всіх рівнях управління виробничою сферою у регіоні. Побудва баз даних здійснювалася з використанням концептуальної моделі предметної області, що базується на поняттях "об'єкт" - "атрибут" - "зв'язок". Так, база даних "Виробництво продукції" містить такі поля (показники):

- дата (число, місяць, рік);
- найменування підприємства;
- код підприємства;
- найменування продукції, що виробляється;
- обсяг виробництва - план;
- обсяг виробництва - факт;
- процент виконання плану;
- абсолютне відхилення;
- причина відхилення.

Аналіз процесів прийняття рішень з питань функціонування виробничої сфери регіону дозволив виділити у залежності від складності, а внаслідок цього і від механізму прийняття рішення, які використовуються органами управління, два підкласи задач: що вирішуються індивідуально (у рамках однієї організаційної структури), і задачі, що вирішуються колективно (які вимагають участі спеціалістів різних організаційних структур та колективного обговорення, тобто розширення кола учасників процесу підготовки та прийняття рішення). Саме для рішення цього підкласу задач і створюється ситуаційний центр органу управління, який є автоматизованою комунікаційно-комп'ютерною системою ситуаційного управління для підготовки, прийняття та підтримки рішень. Дослідження можливостей комп'ютеризації процесів прийняття рішення дозволило виявити

такі особливості управління в умовах функціонування регіонального ситуаційного центру:

забезпечення комплексного аналізу інформації, яка включає дані виробничого, соціально-економічного, політичного та іншого характеру, що відбиває положення у регіоні;

широке використання для прийняття рішень даних у вигляді текстів, графіків, образів, аудіо- та відеоінформації, які поступають як безпосередньо з місць подій, що розглядаються, так і з аналітичних, експертних, прогнозних, економічних, інформаційних організацій, а також центральних та регіональних органів управління;

постійний соціально-політичний та економічний моніторинг (збір визначеної групи параметрів, що характеризують систему, якою керують, починаючи з міст та районів).

Аналіз практичного досвіду вирішення регіональних проблем у відповідності з виявленими вище принципами як основні питання, пов'язані з організацією та ефективним функціонуванням системи регіонального управління, дав змогу виділити наступні:

визначення відповідального за підготовку рішення проблеми та формування робочої групи;

визначення виконавців заходів щодо реалізації рішень;

розробка нормативно-методичної документації, що регламентує склад та послідовність здійснення управлінських процедур у рамках інформаційно-аналітичних систем.

Організаційні та технологічні особливості процесу розв'язання проблем в умовах ситуаційного центру найповніше розкриваються у моделях (схемах), що поєднують організаційні та технологічні аспекти вирішення проблеми. Задачею, що вирішується у відповідності з спеціально побудованими організаційно-технологічними схемами, є задача вибору напрямів розвитку виробничої сфери регіону. Нижче наведені методичні рекомендації, які передбачають широке застосування можливостей ситуаційного центру у організації інформаційного забезпечення процесів розробки регіональних програм ресурсозбереження.

Етап 1. Визначення потреб регіону у конкретних напрямках розвитку виробничої сфери (конкретизація ролі та місця розвитку виробничої сфери даного регіону у реалізації програм соціально-економічного розвитку країни; аналіз виконання планів соціально-економічного розвитку регіону, підсумків досліджень у цій області, недоліків, виявлених у діяльності місцевих органів управління; виявлення специфічних для даного регіону проблем розвитку виробничої сфери).

Етап 2. Аналіз та конкретизація виявлених проблем функціонування та розвитку виробничої сфери з точки зору виділення у їх складі ключових (проведення аналізу структури різних напрямів розвитку, що реалізуються у територіальних підкомплексах та прорахування їх народногосподарської ефективності та вкладу у досягнення кінцевих соціально-економічних показників розвитку регіонального народногосподарського комплексу; розстановка пріоритетів у розвитку регіону, перевага віддається тим напрямам, які дають підставу чекати максимального використання виробничих сил, що розташовані на території, у вирішенні найважливіших регіональних проблем; виявлення можливостей замовників щодо виконання тих чи інших завдань та проведення попередньої оцінки можливих джерел, форм та обсягів фінансування в умовах переходу до ринкових відносин).

Етап 3. Розробка сценаріїв регіональної програми розвитку виробничої сфери у вигляді їх інформаційно-логічної моделі проблемної ситуації.

Етап 4. Здійснення узгодження обраних напрямів розвитку та сформульованих цілей і завдань програми (виявлення складу, обсягу та строків завдань, у виконанні яких зацікавлені ті чи інші замовники; попереднього складу виконавців робіт, форм їх взаємодії та координації, строків визначення можливих головних організацій з кожної проблеми; джерела, форми та обсяги фінансування робіт з розробки та реалізації програм).

Таким чином, у процесі вибору основних цілей та напрямів розвитку виробничої сфери у регіоні на тривалу перспективу формується декотра ієрархічна структура як проблем галузей народного господарства, так і міжгалузевих проблем, вирішення яких, у свою чергу, є провідним фактором у розробці концепції подальшого нарощування та ефективного використання виробничих ресурсів регіону (рис.2).

Запропонований підхід був також застосований до процесів прийняття рішень з питань ресурсозбереження у регіоні.

Досвід створення та експлуатації інформаційно-аналітичних систем у Донецькому обласному виконавчому комітеті (Донецькій обласній державній адміністрації) підтвердив правомірність та необхідність розвитку цього напрямку удосконалення регіонального управління. Але у процесі подальшого розвитку робіт необхідно мати на увазі наступне:

виконання подібних робіт можливе лише при умові єдиного методичного та організаційного керівництва на всіх рівнях;

початку безпосередньо розробки АРМів повинне передувати передпроектне обслідування, результатом якого повинне бути технічне завдан-

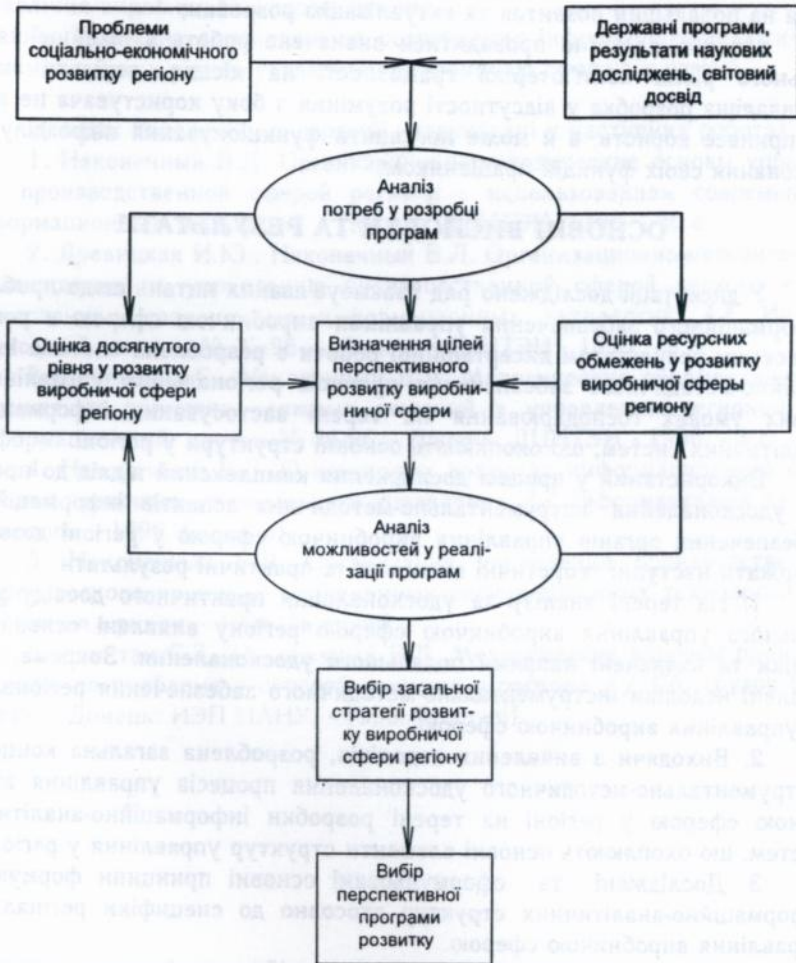

Рис. 2. Схема вибору перспективних напрямів розвитку виробничої сфери регіону

ня з аргументованим визначенням переліку задач, необхідних технічних засобів, організаційних заходів;

оскільки АРМ, як і АІС в цілому, повинен бути організмом, що постійно розвивається, після здачі його до експлуатації ні в якому разі не повинна припинятися взаємодія користувача та проєктувальника, спрямована на подальший розвиток та актуалізацію розробки;

повинна постійно провадитися визначена робота з підвищення загального рівня комп'ютерної грамотності на місцях, оскільки навіть найвдаліша розробка у відсутності розуміння з боку користувача не лише не принесе користь, а й може погіршити функціонування підрозділу або виконання своїх функцій працівником.

ОСНОВНІ ВИСНОВКИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ

У дисертації досліджено ряд взаємоув'язаних питань щодо проблеми інформаційного забезпечення управління виробничою сферою в регіоні. Основним результатом дисертаційної роботи є розроблена система інформаційно-методичного забезпечення процесів регіонального управління у нових умовах господарювання на терені застосування інформаційно-аналітичних систем, що охоплюють основні структури у регіоні.

Використаний у процесі дослідження комплексний підхід до проблеми удосконалення інструментально-методичних аспектів інформаційного забезпечення органів управління виробничою сферою у регіоні дозволив одержати наступні теоретичні висновки та практичні результати.

1. На терені аналізу та удосконалення практичного досвіду регіонального управління виробничою сферою регіону виявлені основні недоліки та визначені напрями подальшого удосконалення. Зокрема, встановлені недоліки інструментально-методичного забезпечення регіонального управління виробничою сферою.

2. Виходячи з виявлених недоліків, розроблена загальна концепція інструментально-методичного удосконалення процесів управління виробничою сферою у регіоні на терені розробки інформаційно-аналітичних систем, що охоплюють основні елементи структур управління у регіоні.

3. Досліджені та сформульовані основні принципи формування інформаційно-аналітичних структур стосовно до специфіки регіонального управління виробничою сферою.

4. Вивчені методи побудови інформаційно-аналітичних систем, на терені яких обґрунтовані система баз даних для всіх рівнів управління виробничою сферою в регіоні, сукупність автоматизованих робочих місць керівників та спеціалістів.

5. Розроблені конкретні управленські процедури прийняття складних рішень щодо управління виробничою сферою регіону она терені сучасних інформаційних технологій.

6. Проведена апробація розроблених методичних підходів, висновків та інформаційного інструментарію у процесі вирішення практичних задач управління виробничою сферою регіону.

7. Проведено впровадження розроблених інформаційно-аналітичних систем на різних рівнях управління виробничою сферою у регіоні.

Основні положення дисертації надруковані у наступних роботах:

1. Наконечный В.Л. Организационно-методические основы управления производственной сферой региона с использованием современных информационных технологий. - Донецк: ДЦНТЭИ, 1995. - 30 с.

2. Древицкая И.Ю., Наконечный В.Л. Организационно-методические рекомендации по управлению производственной сферой региона с использованием современных информационных технологий // Информационный листок № 35-96. - Донецк: ДЦНТЭИ - 1996. - 3 с.

3. Клейнер Я.С., Наконечный В.Л. Методические рекомендации по организации принятия сложных решений в управлении регионом // Информационный листок № 36-96. - Донецк: ДЦНТЭИ - 1996. - 3 с.

4. Наконечный В.Л. О некоторых вопросах информационного обеспечения процессов регионального управления // Информатизация та нові технології. - 1996. (в друці)

5. Наконечный В.Л. Организация управления производственной сферой региона на основе современных информационных технологий // Інформація і ринок. - 1996. (в друці)

6. Левитан С.З., Наконечный В.Л. Методические вопросы принятия решений по проблеме ресурсосбережения в регионе // Сб. трудов ИЭП НАНУ. - Донецк: ИЭП НАНУ. - 1996. (в друці)

АННОТАЦИЯ

Наконечный В.Л. Совершенствование информационных аспектов управления производственной сферой региона.

Диссертация является рукописью. Диссертация на соискание ученой степени кандидата экономических наук по специальности 08.03.03 - Информационные системы в экономике. Украинский институт научно-технической и экономической информации, Киев, 1996.

Диссертация посвящена совершенствованию инструментально-методического обеспечения процессов управления производственной сферой региона в рыночных условиях на основе создания информационно-аналитических систем, охватывающих основные уровни управления в регионе.

Применение предлагаемых разработок открывает пути создания региональных систем управления производственной сферой, адекватных современным требованиям, что в свою очередь ведет к качественному совершенствованию всей системы подготовки и принятия решений, особенно в условиях Донецкого региона.

ANNOTATION

Nakonechniy V.L. The development of the information aspects of the regional production sphere management.

The dissertation is a manuscript. The dissertation is submitted for the maintaining of scientific degree of Candidate of Economic Sciences in speciality 08.03.03 - Information Systems in Economic. Ukrainian Institute for Scientific-Technical and Economic Information, Kyiv, 1996.

The dissertation is dedicated to development of tool and methodical support of the processes of the regional production sphere management in the market conditions which is based on the creatoon the information and analitical systems enveloped the basic regional management levels.

Using proposed working out opens the way of the regional production sphere managering systems creating which is adequate modern demands and leads to improving whole system decision making especially in Donetsk region.

Ключові слова: регіон, виробнича сфера, управління, ринковий механізм господарювання, інформаційні системи.

Підписано до друку 17.12.96. Формат 60x90/16. Тираж 100 прим.
Донецька державна академія управління.
340015, м. Донецьк-15, вул. Челюскінців, 163а

АВ 36.516

Л. 100

Наименование: Б.А. Сельскохозяйственный институт имени академика
С.М. Бирюкова (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)

Действительный директор института (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)
с 1954 по 1955 год (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)

Действительный директор института (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)
с 1955 по 1956 год (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)

Действительный директор института (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)
с 1956 по 1957 год (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)

Действительный директор института (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)
с 1957 по 1958 год (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)

Действительный директор института (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)
с 1958 по 1959 год (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)

Действительный директор института (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)
с 1959 по 1960 год (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)

Действительный директор института (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)
с 1960 по 1961 год (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)

Действительный директор института (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)
с 1961 по 1962 год (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков) (С.М. Бирюков)